

KHÚC PHIM QUÊ HƯƠNG

Phùng nhân

Đây là lần thứ hai ông Năm Bảo đưa vợ và đưa con gái đi ra phi trường Sydney để về quê ăn tết, mà trong dạ của ông cảm thấy không vui. Vì thương vợ chịu con, mà ông phải rắng cần rắng để làm tròn bổn phận. Nhưng rồi ông Năm Bảo lại thấy có một điều gì lẩn khuất ở trong lòng mà không rõ nguyên do, bởi vì ở nơi hải ngoại này bây giờ còn có biết bao nhiêu chiến hữu của ông ngày đêm lo miệt mài phục quốc. Mà vợ con của họ cũng cam phận một bề, chờ đâu có lấy cơ đòi về Việt Nam để vinh quy bái tổ, hay để khoe khoan cái mả đẹp giàu sang của một kẻ Việt Kiều. Còn đảng này vợ con ông lại đặt ông vào trong thế kẹt, như vậy rồi mai một bạn bè ông hay được ông phải ăn nói làm sao đây. Nhưng sống ở trên cái đất nữ hoàng này, mấy bà và con nít muốn là trời muốn. Đố có ai dám cãi!

Rồi vợ con ông lại rủ rỉ bên tai, biểu ông có muốn đi Holiday về Việt Nam thì tiền bạc hãy để cho con cái tụi nó hùn với nhau đóng góp, khiến cho ông lại phải phân vân hết mấy đêm liền, rồi ông mới nhớ lại rằng mình đã xa quê hương đến nay là 12 năm chẵn. Ôi 12 năm xa quê hương đó, ông Năm Bảo đã mừng tượng trong đầu làng mạc bây giờ chắc lấm đổi thay, con lộ đá từ trên quận Trúc Giang chạy về ngang xã Lộc Thuận có được trùng tu tráng nhựa, hay là nó cũng vẫn còn đứt khúc xình lầy, khiến cho mấy ông già mỗi khi có dịp đi đâu, phải vác chiếc xe đạp lên vai mà lội qua àch...

Còn con rạch Cái Muồn từ ngoài sông Ba Lai dẫn nước ngọt chạy vào, ngày xưa có biết bao nhiêu là tôm cá, vào những ngày nước kém ông chỉ cần xách miệng chày đi vẫy một lát, là cá đối cá chốt mặc sức mà ăn. Quê hương đẹp để hiền lành như vậy mà ông không được ở lại để giữ gìn, mà ông phải trốn ra đi trong một đêm trời đầy giông bão.

Thì sáng hôm nay cả nhà của ông Năm Bảo đã tề tựu đông đủ để làm bữa cơm cuối tuần theo một thói quen, trước là để vợ chồng ông hỏi han con cái mấy đứa đã ở riêng tư coi có chuyện gì cần dẫn hay không để còn kịp thời răn dạy, sau nữa thì bàn về cái khoảng Holiday của vợ ông

vào tuần tới. Trong lúc bàn xong về khoảng tiền nong chia chác cho hai bên nội ngoại mỗi người bao nhiêu, thì thằng rể của ông Năm Bảo lại cười hề hề nhìn ông rồi nói:

- Về luôn với má cho vui đi ba.

Ông Năm Bảo hơi xiu lòng nên hỏi lại:

- Vé máy bay đâu mà về...

Thằng rể biết ý ông già nên từ tốn nói:

- Nếu ba chịu thì một lát nữa để tụi con chạy ra ngoài Cabramatta Book vé liền, người ta vào đảng phái hoạt động chánh trị thì họ mới lo, chớ còn ba đi tỵ nạn thuần túy thì tụi Việt Cộng nó đâu để ý làm gì mà ba sợ...

Trong lúc đó thì vợ của ông lại buông đũa nhìn ông nói nhỏ:

- Thiệt tình tôi cũng không muốn đi về bến làm gì, nhưng sao hễ mỗi lần nghe ngọn gió chướng báo hiệu xuân sang, là tôi lại nhớ đến mả ông bà tổ tiên của mình không sao chịu nổi!

Ông Năm Bảo đang cắn một khúc ớt sừng trâu cai phồng miệng, cho nên nước mắt ràn rụa chảy ra, rồi ông buông đũa để xuống mâm nói nhỏ:

- Thôi bà với con có muốn về Việt Nam ăn tết thì cứ việc, còn tôi chưa thể về được trong lúc này. Vậy bà coi lại mả mả cái nào xiêu tán, thì bà mua xi măng kê thợ hồ làm lại đùm tôi, nhớ nói lại với anh Tư là căn nhà thờ từ đường, để thủng thủng rồi tôi gởi tiền về tu sửa lại...

Bữa cơm gia đình đã ăn xong tự nãy giờ, nhưng ông Năm Bảo vẫn còn ngồi nán lại xỉa răng để nghe một nỗi buồn gậm nhấm. Mặc cho vợ con lằng xằng gọt cam táo ra mời, mà ông lại ray rứt nhớ về dĩ vãng ngày xưa, mỗi bữa ăn vợ chồng ông dẫu cho có đói đến đâu thì cũng chỉ ăn hai chén. Còn lại bao nhiêu cơm trong nồi đều nhường lại nuôi con, nhưng liệu rồi đây các con ông tụi nó sẽ lớn lên ở xứ người, mấy cái sự việc con con đó làm sao nó biết, hay là nó sẽ đứng đưng. Để mai một khi vợ chồng ông già cả đi không nổi, thì tụi nó không ngần ngại chở đem bỏ vào trong Viện Dưỡng Lão để sống với mấy thằng Tây, chớ nó không cần tìm hiểu bao nỗi cô đơn của người già trên đất khách.

Sáng nay cả nhà ông Năm Bảo đều thức dậy sớm một cách khác thường, tiếng máy sấy tóc chạy o o như là cảnh trang điểm một cô dâu, hoà lẫn với tiếng giép lẹp xẹp đi ra đi vào, khiến cho ông Năm Bảo liên tưởng đến ngày xưa ông đi cưới

vợ. Vừa lúc đó thì vợ ông nháng ra nhìn ông cười hỏi:

- Mấy giờ rồi ông ? Có uống cafe cà pháo gì chưa. Sao tới giờ này mà vợ chồng con Chương, vợ chồng thằng Thiện chưa qua để chuẩn bị đưa tôi đi vậy cà...

Ông Năm Bảo buồn bã trả lời:

- Bà lo sửa soạn nhanh lên, nhớ lấy giấy tờ cho đầy đủ, hễ tụi nó qua tới là đi liền đó. Chớ tôi coi bộ vợ bà này giờ cứ cà quăn, y như là gà mái tơ đang mắc đẻ...

Một lát sau thì căn nhà số 17 trên đường Mitchell ST Fairfield NSW cửa lại khoá im lìm, chòm xóm lại thấy ông Năm Bảo ra ngồi ngoài xe để dẫn đầu một đoàn xe 3 chiếc nhắm phi trường Sydney trực chỉ.

Ngồi trên xe hai vợ chồng già thỉnh thoảng lại thủ thỉ những chuyện không đâu, lâu lâu ông lại nhắc chừng bà, là về tới bến nếu có đi đâu, nhớ đi xích lô cho nó bảo đảm. Chớ đừng có bày đặt mà ngồi Honda, vì mấy năm gần đây mấy đứa nhỏ nó lạng thoi bạt mạng, rủi ro thì ở bên này tui không biết phải làm sao...

Chiếc xe queo lane mặt để đi vào cổng quốc ngoại rồi kiếm chỗ đậu. Vợ chồng ông Năm Bảo tay dẫn hai đứa cháu ngoại cùng gia đình hiên ngang bước vào phi trường như người ngoại quốc, chỉ duy có khác một điều là hai bao hành lý quá lớn kènh càng, khiến cho mấy thằng Tây tụi nó cứ nhìn vào chằm chập, mà nghĩ rằng hai vợ chồng người Á Châu này chắc đi buôn đồ lậu gì đây...

Sau những giây phút mừng vui hớn hở, như con chim sắp bay trở về lại với cánh rừng già; rồi bà vợ ông Năm Bảo cũng vào đứng trong hàng để chờ cân hành lý, nó cũng hỏi hạp gần giống như ngày xưa, bà đã được ông Năm Bảo bảo lãnh đoàn tỵ sang đây, hình như trên tất cả chỗ ngồi trong chiếc máy bay đều làm cho con người ta hồi hạp...

Nhưng khi thằng Tây nó cân hai túi hành lý vừa xong, thì nó nhìn bà rồi xổ ra một tràng tiếng ngoại quốc, làm cho bà Năm Bảo hơi khộp tinh thần, nên bà quay mặt ra nhìn thằng con trai nói lớn:

- Thằng Thiện đâu con, tiếng Anh con giỏi nhớ nói với họ là nếu đồ của má có dư một chút thì cũng nên xin xái. Vì đây là quà tết chớ không có bán chác gì đâu...

Sau một hồi năn nỉ ỉ ôi, thì thằng Thiện quay mặt trở ra nói lại:

- Hai cái túi bự này cân tổng cộng là 60 kí lô. Nó nhứt quyết là không chịu, biểu mình phải móc ra còn đúng tiêu chuẩn là 40 kí mà thôi, còn nếu để dư thì nó charge mỗi kí là 15 dollars, nhắm có chịu nổi thì cứ việc để!

Ông Năm Bảo nhìn vợ hứ một cái rồi cảm râm:

- — nhà tôi đã nói trước rồi mà không nghe, tham đôn cho cố bây giờ mới báo...

Bà vợ ông bình tĩnh nói lại:

- Ối... ba cái này tôi tính một cái là khỏe rùi, chớ có gì đâu mà ông rối trí. Rồi bà hô tiếp. Chồng con Chương đâu, con phụ với thằng Thiện mỗi đứa lôi một bao đem lại chỗ góc đằng kia, đặt má tính... sốt ra cho nó dễ. Còn... ông đứng đó cứ việc làm mặt tỉnh đi, coi mẹ con tôi làm việc đây nè. Ngày xưa cộc sắt kẽm gai người ta ăn còn được, hà tất gì có mấy kí lô đồ này, tôi sốt nó ra phụ thêm một cái xách tay nữa là êm re chớ gì.

Ông Năm Bảo chưa hết bực nên vẫn lạnh lùng nói:

- Ủ... thì có giỏi làm đi, hồi ở nhà tôi đã dặn rồi mà không chịu. Gặp cái giống đách gì cũng đôn vô hết, y như ngày xưa đi kinh tế mới không bằng, đi du lịch thì cũng phải thông thả như người ta mới vui chớ, còn đằng này tay xách nách mang giống hệt mấy con mẹ bán chợ trời...

Bà vợ của ông đã biết tánh chồng từ lâu, đã không giận mà còn nói ngọt:

- Minh đứng đó coi mẹ con tôi tính đây nè... khéo ăn thì no, khéo co thì ấm, còn khéo nhét thì nó cũng vô, chớ có cái gì mà la lối...

Ông Năm Bảo vẫn còn bực nên nói xẵng:

- Tính cái gì nữa mà tính, còn có nước móc bốt ra rồi vục vào thùng rác là yên chuyện.

Nhưng bà vợ của ông lại cười rồi nhỏ nhẹ nói:

- Thằng Thiện, với chồng con Chương. Tụi con mạnh tay cứ việc kéo trật cái con rích nó ra, rồi móc hết mấy lố dầu nước xanh, với mấy lố xà bông đem bỏ ra ngoài, rồi đóng trở lại cho lẹ lên dùm má, đừng để mấy con đằm tụi nó ngó thấy rồi lôi thoi, mình cũng mần cực khổ dữ lắm mới để dành tiền mua được một vé máy bay, thì khi đi mình cũng phải tính làm sao gỡ vốn. Chớ nói như ba tụi bây như vậy thì đi Holiday làm chi, ba cái

đồ cũ ở đây thì không quý, chớ về tới Việt Nam rồi ai thấy mà không ham...

Quả thật đây là một chuyến đi Holiday về Việt Nam của hai mẹ con bà Năm Bảo, mang một ý nghĩa tiếp tế cho người thân ở trong gia đình nhiều hơn là đi du lịch. Vì thế mà trong hai túi hành lý đó chỉ chứa đựng toàn là đồ thiết thực, chẳng hạn như dầu nước xanh là một thứ dầu trị bách bệnh hiện giờ, còn xà bông thơm thì cho mỗi gia đình anh chị em mỗi người một cục để tắm gội thơm tho trong ba ngày tết, còn bao nhiêu quần áo cũ thì sẽ cho mỗi người vài bộ mặc chịu nắng mưa trong những ngày mùa.

Bà vợ ông ngược mắt lên căn dặn:

- Bây giờ mình đứng đây giữ dùm hai cái xách tay này cho tui nghen. Đợi mẹ con tui đem hai cái bao này đi lại chỗ hồi này cân gởi coi có được hay không cái đã!

Tuy ngoài mặt ông Năm bảo làm tỉnh như vậy, chớ thật ra trong lòng cũng thấy có một sự ngậm ngùi buồn tủi vu vơ, vì nhìn cảnh vợ con đi Holiday mà như đi chạy giặc trong ngày tết Mậu Thân. Rồi ông thầm mong cái ông hải quan coi cân đồ thông cảm, để hai xách đồ đó được lọt vào bên trong để xỏ lặc hành lý cho rồi, để còn dư một chút thời giờ ông sẽ dắt bà đi dạo chơi ở mấy cái shop Tax free cho biết. Chớ mua thì chắc là dứt khoát không mua, bởi gẫm ra cái món nào cũng toàn là xa xỉ.

Một lát sau bà vợ đi trở ra nhìn ông cười chúm chím nói:

- Ông thấy cái tài quyền biến của tôi chưa. Tụi nó ô kê liền chớ đâu có nói "ong-đơ" gì nữa...

Thế rồi cả gia đình của ông Năm Bảo cũng thả trôi theo một giòng người bất tận, tóc đen có, tóc vàng có đi vào mấy cửa hàng Tax free xem đồ để chờ giờ máy bay cất cánh. Không biết mấy đứa con tụi nó có toan tính gì hôn, mà tự đứng tụi nó tách riêng ra đi ngã khác, chỉ còn lại có hai vợ chồng già trước phút chia tay. Ngập ngừng một hơi bà vợ ông nói:

- Nhà nhớ tưới dùm mấy liếp rau dùm tôi nghen ông, nhớ coi làm đồ ăn trở bữa cho mấy đứa con nó ăn ngon miệng. Chớ nhìn thấy con người ta thì mập mập, còn con mình sao óm nhách tôi râu quá. Nhớ ở nhà ráng đợi tôi qua, chớ đừng đánh đôi đánh đọ đi "tùm bậy" tôi về là chết đó...

Ông Năm Bảo nhìn vợ rồi nói pha trò:

- Mới đi có hai tháng mà bà đặt dận lia. Vậy chớ hồi tôi đi vượt biển tới đây có một mình cả năm năm trời, khi bà qua tới "nó" có sứt mẻ mòm mõi gì chưa mà bây giờ bà sợ...

Bà vợ ông hơi mắc cỡ nên cự lại:

- Ôi... cái ông này người ta nói chuyện đàng hoàng mà bắt bẻ, với ở nhà đừng có thức khuya nghe hôn. Nhớ còn cái phần hụi chết trong vợ chồng con Sương phải đóng cho tui nó thật sớm, mình là người lớn đừng để bê trễ coi nó kỳ.

Ông Năm Bảo bập thêm vài hơi thuốc nữa rồi day qua dặn:

- Còn bà cũng vậy nữa. Về tới bến nhớ uống liền dùm cho tôi hai trái dưa xiêm rặt, và ăn dùm cho tôi một ổ ốc bươu, ốc lác nấu với lá xả nghe hôn. Với có gắp mắm cá sặc Châu Đốc thật ngon, bà ăn dùm cho tôi chừng nửa kí, mà phải ăn với cơm nguội nó mới ngon, khi nhớ cần dùm tôi vài miếng ớt sừng trâu vừa chín hơi quáp quáp...

Bà vợ ông đưa tay lên dụi mắt rồi hỏi lại bằng giọng:

- Bộ ông nhớ mấy thứ đó dữ lắm phải không ông!

Vừa nói xong một câu thắm thiết như vậy, bà vợ sẽ lén nắm bàn tay của ông Năm Bảo đan chặt vào nhau làm mấy khớp xương kêu nghe lác cắc. Ôi... vợ chồng già nó là một thứ keo sơn gắn bó vừa bền chắc, vừa thắm thiết vô cùng, nó sẽ vượt thời gian để sống bên nhau cho tới ngày răng long đầu bạc. Vừa lúc đó mấy đứa con từ đâu chúng nó xuất hiện phá đám nói "thiệt lâu ghê tui con mới thấy ba má tình một bữa".

Bà vợ hơi nhột nên nạt lại:

- Tình... tình cái thằng cha mầy chớ tình. Má đang căn dặn ba mầy đây, biểu ở nhà phải ráng lo miếng ăn miếng uống cho tui bây. Chớ đừng cho ăn hột gà luộc hoài mà chậm lớn...

Con Phương chỗ mỗ lên hỏi:

- Có thật như vậy hôn ba?

Ông Năm Bảo cười khà khà rồi nói:

- Nói vậy mà đâu phải vậy... má con căn dặn ba ở nhà ráng lo đóng cái đầu hụi chết cho bà đó chớ!

Con Phương gheo tiếp:

- Hèn chi... mà má xuống nước coi mùi ác.

Vừa lúc đó thì chiếc đèn hiệu nơi chỗ Entrance, báo hiệu chớp tắt để cho hành khách biết máy bay sắp khởi hành để lần lượt đi qua

cửa kính, giây phút chia tay bắt đầu tạo sự. Người Á Châu thì chỉ vẫy tay bình thường, chớ còn tụi tóc vàng thì nó nhón gót lên câu mở hôn với nhau thật là đúng điệu của phút chia tay, đến khi cánh cửa kính tự động khép lại mờ dần, mà ông Năm Bảo còn đứng trông theo, như một người hành khách lỡ chuyến tàu đành đứng ngẩn ngơ nhìn sân ga rồi bật khóc.

***

Mới đó mà hai tháng trời trôi qua thật nhanh, khiến cho ông Năm Bảo nôn nao rất lạ. Mặc dầu từ lúc vợ ông đi về Việt Nam đến giờ có đánh điện thoại sang thăm ông hai lần, nhưng ông vẫn cảm thấy nhớ thương cái giọng nói khàn khàn hơi hấp tấp đó không sao tả siết. Thì tối nay ông cũng nhận điện thoại viễn liên từ bên Việt Nam đánh sang, vợ của ông cho biết là ngày mai đúng 12 giờ là mẹ con bà sẽ về tới phi trường Sydney trên chuyến bay QF 918, dặn ông và mấy đứa con phải ra đón đúng giờ, đừng để trễ vì hành lý của bà đem qua nhiều lắm.

Suốt đêm đó làm cho ông mơ màng hoài không yên giấc. Rồi ông hình dung ra hai tháng trời ở Việt Nam không biết " Bả " ăn uống có ngon không, hay lạ nước lạ cái bị tiêu chái óm nhom óm nhách. Cái tình chồng vợ nó bắt buộc con người ta lo nghĩ với nhau một cách tỹ mỹ cũng kỳ, mà nếu thiếu những sự lo toan đó thì người ta cũng khó bền lòng chung thủy.

Sáng nay ông Năm Bảo dậy sớm lo nấu một ấm nước sôi, rồi pha một ly cafe đậm nhâm nhi để chờ sáng thiệt mặt một chút nữa rồi mới gọi điện thoại kêu thằng rể, với thằng con trai đem xe đi đón đàng hoàng. Tâm trạng đó nó cũng gần giống như cách nay 5 năm, ông đi đón bà trong ngày đoàn tụ. Ngày đó " Bả " đến đây mặc một chiếc áo dài màu xanh lá cây ngậy ngô mộc mạc, còn mấy đứa con gái của ông tụi nó cũng óm nhom như con nhái bén, khiến cho ông mũi lòng mà nhỏ nước mắt trong buổi đoàn viên.

Nhìn đồng hồ thấy hai cây kim chập lại đúng 8 giờ. Ông Năm Bảo liền nghĩ, thà là mình chuẩn bị đi ra ngoài sớm thì tốt hơn, chớ còn đi ra trễ hấp tấp có khi thì cũng mệt lắm. Nghĩ vậy ông liền quây một vòng điện thoại kêu thằng rể và đứa con gái, với đứa con trai và con dâu dậy lo sửa soạn đi đón má mầy. Không biết sao hai tiếng má mầy, ông Năm Bảo đã nói đi nói lại

mấy chục năm mà không thấy chán, khiến cho ông cảm thấy có một niềm thương nhớ băng quơ. Nên ông lệ làng ra lệnh:

- Xong chưa tụi bây. Thôi nhắm hương phi trường để còn trực chỉ.

Thằng rể quay lại hỏi:

- Coi cuộc tiệc như vậy đủ chưa Ba. Hay là mình phải cấm thêm mỗi chiếc xe một lá cờ " tuyết " nữa cho ra vẻ đón tiếp linh đình.

Ông Năm Bảo quay lại nạt thằng rể:

- Thôi mầy. Cái thằng... tao chưa trị tội mầy bỏ hăng đi ăn nhậu mấy bữa đó là may, bây giờ còn bày đặt bỏ giò lái chơi tao nữa hả...

Thằng rể cười cục cục rồi đề máy xe vọt trước, hai chiếc xe sau cũng lật đật nối đuôi, bỏ lại đàng sau một vệt khói mờ, khiến con đường Mitchell càng thêm êm đềm vắng vẻ.

Từ đường Humehighway chạy ra phi trường phải mất một tiếng đồng hồ chớ không phải ít, thỉnh thoảng ông Năm Bảo vén tay áo lên xem đồng hồ, biết ý thằng rể nói:

- Không trễ đâu ba, nếu má có ra trước thì cũng ngồi đó đợi chớ có đi đâu mà ba sợ.

Ông Năm Bảo thấy trong người cũng hơi vui nên nói:

- Cái thằng coi vậy mà thiếu kinh nghiệm, hồi trước khác bây giờ thì khác chớ con ơi. Xứ này là xứ của nữ hoàng, ba mà lạng quạng thì chiều nay về nhà lãnh củ với bả liền chớ đừng có giỡn!

Phi trường quốc tế Sydney thật là ồn ào tấp nập, tại cổng " D " lúc nào cũng có trên 300 người tíc tíc đứng đón thân nhân, khi tấm bảng có hàng chữ QF 918 landed nổi đỏ sáng lên nhấp nháy, thì mọi người không hẹn mà ò lên một lượt rồi nói. Nó đáp xuống rồi kìa, rồi một đám người tóc đen chộn rộn đứng lên, khiến cho phi trường bỗng dưng náo nhiệt.

Ông Năm Bảo cũng nhập vào giòng người đứng lóng ngóng tại cửa đi ra, thỉnh thoảng lại vang lên tiếng mừng reo hơn hử. Đứng gần ông Năm Bảo là một đám thanh niên áng chừng rần rần, nên tụi nó thách đố với nhau là rước bà xả về tới nhà xong, thì đóng cửa lại khảm điện thổ liên, chớ còn không thì nó nguội. Những câu nói đó gọi lại cho ông một thời niên thiếu, làm cho ông cũng cảm thấy vui lây, nên ông vội nở một nụ cười duyên đáp lễ với mọi người.

Cuối cùng vợ ông và con Phương ra hơi muộn. Chắc có lẽ đồ đạc hơi nhiều, hay là tại đứng sắp hàng sau chót, nên khi vừa trông thấy ông thì bà nói liền:

- — nhà mấy cha con có mạnh giỏi gì hôn. — bền mà tôi nôn về bên này vậy thôi gần chết...

Ông Năm Bảo làm thinh không tỏ dấu hiệu mừng rỡ ra ngoài, chớ trong thâm tâm của ông cảm thấy thật là hạnh phúc. Đợi cho bà vợ và con Phương đẩy cái Trolley vừa phụng ra khỏi chỗ lan can, là ông Năm Bảo đành đẩy nhanh ra chỗ cửa rồi hỏi:

- Còn gì nữa hôn bà...

- Hết rồi ông. Chỉ có bao nhiêu đó thôi, vậy mà mẹ con tôi điệu nó tới bên đây cũng trần thân meo dậu.

Ngồi trong xe ông Năm Bảo nghe vợ con kể lại chuyện gia đình, từ cái Xóm Nhị Tỳ tuy không phải là nơi chôn nhao cắt rún. Nhưng vợ chồng ông đã sống ở đó hết mười mấy năm, có biết bao nhiêu là tình thân lối xóm. Thỉnh thoảng vợ ông lại nhắc, mình biết không. Cái mương sau hè của nhà mình bây giờ dơ hết biết, ngồi ở trong nhà mà cũng có mùi hôi. Tôi có hỏi lại bà con sao không chịu móc nó khai thông, chớ để như vậy rồi bệnh hoạn chịu đời gì cho thấu. Bà con họ nói, từ lúc mình đi vượt biên tới giờ nên không còn ai chủ chốt, phần thì mấy người giàu có ý có tiền, họ bắt kể tình lối xóm bà con. Họ nuôi heo rồi tuồng phân xuống nên nước xanh lè đâu có còn xài được, báo hại mấy năm nay họ phải đi đổi nước máy xài không.

Rồi ông kể kể đến cảnh về quê ở xã Lộc Thuận và xã Vang Quới, bên " Tui " cũng như bên " Ông " bây giờ khổ lắm, con cháu thì nghèo rất mỏng tới, quần áo thì nhứt y nhứt quần. Chỉ được có một mình anh tư Thâu, nhờ con Thương theo chồng đi Mỹ với diện HO nên bây giờ mua được một cái truyền hình, nhưng con nhỏ coi vậy mà nó dốt ơ là dốt. Không biết viết một chữ, từ ngày sang Mỹ đến giờ nó chỉ gọi toàn là điện thoại về thăm ảnh với chỉ không!

Ông Năm Bảo buồn buồn hỏi tiếp:

- Còn bà thấy bên anh em của tui có đủ ăn không ?

Bà vợ ông thở ra để dẫn lại niềm cảm xúc rồi nói:

- Anh Ba của ông nghèo nhưng mà đỡ. Còn chị Hai thì năm nay đã khá rồi, nhờ thằng Trung

ở bên Mỹ gửi tiền về mua cho được một căn nhà ngoài chợ để buôn bán sinh nhai. Chỉ tội có anh Tư bây giờ nghèo hết biết, còn vợ của anh thì đi buôn bán ta bà ở đâu ngoài miệt Phương Lâm, tới ngày tư ngày tết mà cũng chẳng thấy chỉ trở về để bàn thờ mẹ cha nguội lạnh!

Hai vợ chồng già ngồi trong xe thủ thủ một hồi thì xe đã tới cổng tam quan rẽ vô vùng Villawood hồi nào không hay, đến chừng chiếc xe chạy ngang nhà hàng Mc Donald làm cho bà vợ giật mình hỏi trống:

- Ủa.... bộ sắp tới nhà mình rồi hả ông ?

Ông Năm Bảo nhẹ nhàng trách móc:

- Ủ... bộ bà xa mới có mấy tháng mà không còn nhớ đường gì hết hay sao ?

Bà vợ ông cãi lại:

- Bậy ông... Tại ngồi trong xe nói chuyện với ông vui quá cho nên tôi không để ý, chớ thấy tấm bảng Mc Donald này làm sao tôi quên. Về ở bên có hai tháng trời, vậy mà cũng có khi tôi quên nó đó chớ...

Khi chiếc xe thắng cái kẹt tại trước cửa nhà số 17, thì vợ ông vừa chun ra là nói liền:

- Dữ hôn; Mới xa cái nhà của tôi có hai tháng mà trông nó muốn lạ chớ!

Ông Năm Bảo thấy vậy vội nói vượt theo:

- Bà đi được vài bữa thì tụi Council Fairfield họ đi lại ủi đất lên làm ống cống mới, báo hại ba cái bụi bạc hà tôi không biết phải làm sao, mới nhỏ lên phơi làm chua được đâu một hũ.

Vợ ông nói vượt:

- Vậy à... kể ra ông cũng là một người có sáng kiến dữ chớ...

Cả nhà của ông Năm Bảo lại ồn lên với biết bao nhiêu điều mừng rỡ. Bởi câu chuyện quê hương nào cũng kèm theo nỗi mừng tui ngậm ngùi, từ con cá khô, cho đến bít mức măng cầu xiêm, nó đều mang theo cả một giòng sông của thời thơ ấu.

Mấy túi xách đồ lần lượt khui ra, ở trong đó cũng không có món gì quý giá, nhưng không làm sao cầm đồng tiền để mua cho xứng đáng, rồi những bít đồ lần lượt được xướng tên:

- Bít khô mực này là của bác Tư gửi cho ba. Bít tôm khô này của dì Ba gửi cho ba. Còn bít khô cá chỉ vàng này là của bà Bảy Hiền cho ba, và còn lủ khủ bít nữa ba ơi...

Tới chừng thẳng rể cầm chiếc tàu cây lên hỏi:

- Cái này của ai mà sao không thấy để tên vậy má ?

Bà Năm Bảo chững như nhìn thấy chiếc tàu nên đã chạnh lòng dừng tay soạn đồ lại nói:

- Ở chiếc tàu đó hả con. Của chú Ba Léo đi vượt biên qua tới Indonesia đầu hết 3 năm, chờ thanh lọc hoàn mà không đậu. Buồn tình chú đóng tàu như vậy đầu cả 30 chiếc, bán cho tụi Cao Ủy ở bến hết một mớ, hôm đăng ký hồi hương chú xách về cũng đầu cả chục. Bán lần bán hồi cho mấy ông Việt Kiều của mình cũng đã hết rồi, còn lại một chiếc này chú gửi qua tặng cho ba con đó. Chú nói 3 năm trời ở đảo, chỉ nhận có một lần tiền của ba con gửi cho mà thôi, ngoài ra bà con của chú có hứa cũng nhiều, nhưng mà chưa có ở không để gửi!

Ông Năm Bảo cầm chiếc tàu lên ngắm nghía, quả thật đây là một công trình điêu khắc đại tài, không thể nào còn ai hoa tay hơn nữa được. Nhưng chỉ tiếc có một điều ở ngay trước mũi tàu lại khắc hai chữ THAI LAN. Ông nhìn chiếc tàu một hồi rồi nói trong niềm thất vọng. Cái thằng Ba Léo này sao kỳ vậy cà, sao không khắc hai chữ Việt Nam cho nó đẹp, mà lại khắc tên của thằng hải tặc!

Tới chừng mở tới cái túi xách nhỏ ra đựng toàn là sách vở, bà vợ ngược nhìn ông nói:

- Đây là sách tham khảo và tiểu thuyết mà anh Sui đã lựa mua cho ông. Ảnh nói mấy cuốn ông dặn tìm không đâu có. Bây giờ ở bên nhà người ta chỉ lo chạy ăn từng bữa, chớ sách vở không có ai rảnh mà ở đó lưu tâm. Anh Sui nghe tui nói mấy cuốn sách mà ông ao ước được đọc như cuốn " Ba Mươi Năm Kết Thúc Cuộc Chiến Tranh " của Trần Văn Trà, và cuốn Viết Cho Mẹ Và Quốc Hội của Nguyễn Văn Trấn (tự Ba Trấn) đã bị cấm tứ lâu, bây giờ mình có muốn mua cũng không biết đâu mà kiếm...

Thôi bây giờ mình tự lại phòng khách bắt cuốn phim này lên coi trước đi, hay lắm. Con Phương đâu... lo rì-quay cuốn 1 trước đi, còn cuốn 2 để tối rồi mình coi sau cũng được. Cả nhà đều làm thình dấn mắt lên cái màn ảnh TV, sau tiếng máy chạy rè rè vài phút thì hình ảnh của chiếc bắc Rạch Miễu lại hiện ra. Vợ ông phụ họa:

- Bắc Rạch Miễu đó mình!

Chiếc bắc vẫn cà rịch cà tang uể oải đi ra giữa lòng sông. Bỗng vợ ông nói tiếp:

- Bây giờ ở bến người ta ăn xin quá đông đi mình ơi. Hề họ đánh hơi biết mình là Việt Kiều rồi thì khỏi nói. Tui với con Phương cho mỗi người một ít, vậy mà gần 500 ngàn tiền VN hết sạch hồi nào cũng không hay...

Khúc phim đã chiếu qua tới cảnh Cồn Phụng rồi mà ông Năm Bảo nhận không ra. Bởi ở đây bây giờ họ đã san bằng một thời của ông đạo đừa làm giáo chủ. Chiếc thuyền bát nhã đã kéo đi đâu mất, mà bây giờ lại thay vào đó một cụm bồn non mới mọc xanh rì. Bà vợ ông lại tiếp tục thuyết minh:

- Mình biết hôn. Cồn Phụng bây giờ đâu còn là nơi chốn linh thiêng như hồi trước nữa. Mấy ông đã khai thác làm trung tâm du lịch của tỉnh Bến Tre, có cả phòng ngủ và điếm ở đó nữa lận mình à!

Cuốn phim lại đi lần xuống tới bến bắc An Hóa. Những xề ổi, xề mạn có kèm theo một chén muối ớt, người ta bắt đầu mồi mọc rân trời, làm cho lòng của ông Năm Bảo bồi hồi khôn tả. Vì từ đây về tới làng Lộc Thuận quê của ông chỉ còn chừng hơn mười cây số nữa, bao nhiêu kỷ niệm của thời thơ ấu như sắp hiện ra, thì vợ của ông lại bắt đầu thuyết minh tiếp:

- Mình có thấy cái trụ xi măng lớn ở ngoài đầu vàm An Hoá đó hôn ?

Ông Năm Bảo dấn mắt lên chiếc TV một hồi rồi hỏi:

- Vậy chớ cái trụ gì mà bự dữ vậy ?

Bà vợ ông nhún vai nói nhỏ:

- Điện khí hoá nông thôn đó mình à. Bây giờ mấy ông đã chuyển điện về tới quận Bình Đại rồi, cho nên cafe ôm nó mọc lên như nấm! Báo hại tôi thấy mấy đứa con gái ở bến bây giờ nó rậm rật sáng đêm!

Khúc phim đã đi lần xuống tới ngã tư xã Lộc Thuận, nơi đây là nơi chôn nhao cất rún của ông Năm Bảo, cho nên khi cái đầu chợ nhà lồng vừa hiện ra trên khung ảnh TV, thì làm cho lòng ông giật thót đi mấy cái, như cách nay mười năm khi đi vượt biển mỗi lần thấy chiếc tàu buôn ngoại quốc nào đó chạy ngang qua!

Cảnh phim quay hơi chậm lại chỗ này chắc do sự sắp đặt của vợ ông. Vì thế mà nó hiện rõ lên đủ mấy cái sạp chợ quê, có một cái thớt thịt Heo của ông " Tàu Năm " đã lấy vợ Việt Nam đang ngồi cân thịt cho khách hàng, cạnh đó là mấy gian hàng bán đồ mủ, và có tiếng ca vọng

cổ từ trong cái máy cassette phát ra não nuốt. Ông Năm Bảo vội lấy cặp kính lão xuống, rồi đưa tay lên chạm mấy cục cứt ghèn khô, quả thật ông đang bị xúc động mạnh, bởi vì hình ảnh đó ông đã tưởng tượng đến mười hai năm trời trong giấc ngủ!

Cuốn phim cứ tiếp tục đi lần qua cảnh khác, đến khi dừng ngay lại một cái nhà " tường mái ngói " vợ ông phụ đề nói:

- Ba sắp nhỏ có biết căn nhà ngói đó của ai đó không ?

Ông Năm Bảo ngạc nhiên hỏi lại:

- Nhà của ai mà giàu sang dữ vậy ?

Bà vợ ông chậm rãi trả lời:

- Của chú " Tám " mình đó...

Ông Năm Bảo buộc miệng kêu lên:

- Trời đất... ông làm gì mà mau khá dữ vậy ?

Bà vợ ông cười cười đáp nhỏ:

- Ông nhớ có cô Tám Cưng đi qua được bên Na-uy, mới có hai năm mà gửi tiền về xây nhà thấy sợ chưa. — trong xóm bây giờ chỉ có chú Tám là số một...

Cũng chính cái nhà ngói của ông chú ruột đó, làm cho con hẻm dẫn ra con rạch Cái Muôn bị nhỏ dần, hàng cây dúi làm ranh đất năm xưa hôm nay bị bứng đi không còn nữa, khiến cho lòng của ông Năm Bảo như nghe trống vắng một cái gì, mà chính ông cũng không thể hình dung ra được.

Cả gia đình rất đổi chăm chú dán mắt lên trên màn ảnh của cái TV với nét mặt tươi vui rạng rỡ, vì ít ra đây là lần đầu tiên tụi nó mới được xem một cuốn phim quê hương nghèo khó như thế này, chớ thường thì mấy năm nay tụi nó coi phim tập Hồng Kông đã đến hồi nhàm chán.

Đến khi có một căn nhà lá hiện ra trong màn ảnh, nơi sân trước thì đang phơi một đống củi đũa, và hai con chó óm nằm ở nơi hàng ba đưa mắt nhìn chớ không dám sủa, thì vợ ông vội nói:

- Đó... nhà của bác Ba sắp nhỏ đó mình. Tội nghiệp... tôi về thành linh không có báo trước, nên đâu có ai chuẩn bị gì đâu để kịp quay phim!

Từ trong nhà lại túa ra thêm mấy đứa nhỏ nữa, với gương mặt thẹn thùng đứng bên lên nhìn vào ông thợ quay phim. Tội nghiệp cho ông anh Ba và bà chị dâu của Năm Bảo mừng quá không nói được tiếng nào, mà chỉ nói ờ... ờ... có phải thiếu Năm của sắp nhỏ mới đi tới nhà đó phải không em. Còn con Phương nữa, bây giờ lớn xộn,

phải gặp bắt tử ở ngoài đường chắc Bác nhìn không ra. Ừa... còn có cái máy gì chớp tắt ở ngoài đó nữa. Bộ tính quay phim nữa ha...

Rồi cảnh quay phim bắt đầu, ông thợ quay phim phải mất một hồi lâu mới sắp đặt mấy đứa nhỏ mới chịu phép đứng vào những nơi chỉ định. Vì đứa nào cũng muốn chồm người ra đứng trước cho hình dạng rõ. Người thợ quay phim nhắc. Bây giờ tới phiên Bác gái nói trước đi, nhớ nói cho đẹp vì cuốn phim này còn phải gửi qua tới bên nước Úc Đại Lợi lận. Người chị dâu bắt đầu hăng giọng nói:

- Chú Năm nó à... từ ngày chú đi tới giờ cũng sắp sỉ mười hai năm. — bên đó chú mần nghề gì mà sau không thấy về chơi. Còn riêng gia đình của tôi ở bên Việt Nam thì vẫn vậy, tôi đã gả hết sáu đứa con gái, và đã cưới lại được bốn đứa con dâu. Tổng cộng cháu nội, cháu ngoại bây giờ là mười sáu đứa. Hồi gả cưới, tôi có bàn với ba sắp nhỏ của tui, là phải gửi thơ qua bên để báo hỉ cho chú mừng. Nhưng ba tụi nó không chịu, nói là đường xá xa xôi cách trở quá, thôi thì chừng nào chú về được rồi hãy để cho mấy đứa nhỏ xúm lại mừng luôn. Ngày hôm nay nhân dịp có thiếu Năm và cháu Phương nó về, vậy tôi có bao nhiêu lời đó gửi qua thăm chú.

Rồi người quay phim nhắc tuồng tiếp. Bây giờ tới phiên Bác trai nói đi, nhớ nói cho vắn tắt vì cuốn phim này còn phải gửi đi kiểm duyệt ở Sở Thông Tin:

Có tiếng đặng hăng gần trong cổ họng, rồi người anh thứ Ba sửa bộ nói:

- Thiệt tình gia đình mình năm nay ăn tết quá ư là trọng thể, có cả thiếu Năm nó và cháu Phương từ bên Úc Đại Lợi xa xôi cũng ráng đi về. Trước cảnh trùng phùng bất ngờ này. Anh Ba cũng không biết nói gì hơn, là xin gửi lời cầu chúc chú Năm mấy được mạnh giỏi. Riêng gia đình của anh từ mấy năm nay thì cũng " nhứt trí " làm ruộng để sống thôi, mặc dầu trước mắt còn nhiều khó khăn gặp phải. Nhưng nhà nước ta ngày hôm nay đã cởi mở, từ kinh tế tập thể đã chuyển sang kinh tế thị trường, ngày hôm nay thì điện khí hoá đã về tới nông thôn, bà con ở đây ai cũng thương cũng nhắc đến tên chú Năm mấy thường lắm. Vậy thì chú Năm mấy cứ để dành tiền về thăm bà con, không có chuyện gì rắc rối nữa đâu mà sợ. Bởi vì ngày hôm nay nhà nước ta đã " cởi mở ", biết quý trọng Việt Kiều. Chớ

không phải như còn ở trong thời kỳ bắt dân dồn về vùng kinh tế mới! Thôi anh Ba chỉ có bao nhiêu lời đó để nhắn nhủ cùng em, vậy chừng nào em có đi về, nhớ đánh điện gửi về đặng cho anh cùng gia đình đi đón...

Rồi cuốn phim được quay qua một căn nhà khác. Căn này cũng mái lá sùm sụp trông rất nghèo nàn. Vợ của ông lại nhắc. Nhà của bác Tư tui nhỏ đó mình. Đây là căn nhà tổ phụ của ông Năm Bảo, nhưng mười mấy năm qua không có tiền tu bổ, bây giờ trông nó giống như một ông già cũng sắp đến ngày gần đất xa trời. Cũng có một bầy con nít lằng xằng giành ngôi hàng trước, để được gần chiếc máy quay phim xem cho nó đã mắt. Vì thế mà cũng có vài tiếng cự nự nổi lên. Sau đó là người anh Tư của ông Năm Bảo xuất hiện nói:

- Trước là Anh xin gửi vài lời thăm chú Năm nó, và vợ chồng con Chương, vợ chồng thằng Thiện, cháu Hoàng Mai, cháu Hoàng Lan, cháu Út Long được mạnh giỏi, ráng nghe lời ba má cháu dạy dỗ để học thành tài sau này về nước phục vụ quê hương. Riêng gia đình anh thì hoàn toàn khánh tận, mấy đứa nhỏ thì chịu dốt hết trơn, nhưng anh cũng đành chịu. Mấy năm nay cũng nhờ em tiếp tế nên anh cũng cầm hơi, nhiều lúc muốn viết thư thăm em, nhưng lời lẽ của anh thì ít, thành thử rồi thôi. Ngày hôm nay nhân tiện thiếu Năm và cháu Phương về quê ăn tết. Anh cũng không biết nói gì hơn, mong một ngày nào đất nước được thay đổi có một sự bảo đảm rõ ràng, đặng em về đây chơi cho anh em mình gặp mặt, và nấu một mâm cơm trước là để giỗ ông bà, cha mẹ. Sau nữa là để mừng em còn sống sót trở về, chớ mỗi lần nghĩ tới cảnh cha con em xuống ghe trốn đi vượt biển là anh không cầm được nước mắt. Thôi anh chỉ có bao nhiêu lời đó cùng em, dù cho có sống ở nơi xứ lạ quê người, cũng phải ráng giữ gìn đạo lý gia phong của người Việt Nam, đừng để cho tui ngoại quốc nó cười, làm tui hổ vong linh của ông bà mình nơi chính suối, rồi ông anh lại đưa tay lên chạm nước mắt.

Cuốn phim bắt đầu quay cảnh đường làng đi dài xuống xã Tân Định, thỉnh thoảng cũng có vài cặp bò ghé đang ráng sức để kéo cỗ xe, mà ở trên đó thì có chớ vài bó củi đừa, và thằng bé ngồi đánh xe gương mặt trông rất vô tư không tỏ một dấu hiệu gì phiến muộn.

Chợ Tân Định bắt đầu xuất hiện trong cuốn phim qua cái nhà lồng cũ kỹ gần như là muốn sập, tiếng mua bán trả giá lại ồn ào diễn ra trong phim. Bên cạnh một dãy phố cũng có một vài tiệm hủ tiếu le ngoe với năm ba người khách, họ đang cúi xuống lua vôi cho hết mấy muỗng nước lèo, với vài cục xí quách đã từ lâu rồi thềm mà chưa được gặm. Bất chợt vợ ông nghiêng người qua nói nhỏ:

- Căn nhà tole đó là nhà của chị Hai mình đó.

Ông Năm Bảo nói giọng mừng mừng:

- Chà... bây giờ ra chợ ở cũng le lói dữ ha...

Thì trước cửa nhà lại xuất hiện một người đàn bà ngoài 60 tuổi, và một đám con nít đợi sẵn. Người đàn bà nói:

- Mợ Năm em về tới đó hả, rồi thút thít khóc. Chị nghe nói Mợ và con Phương đã về mấy bữa rày ở trên Mỹ Tho mà chị mắc bận đa đoan chuyện nhà nên chưa kịp lên thăm. Còn cậu Năm của nó ở bến cũng mạnh hả Mợ ?

Trong căn nhà nơi ván giữa đã có trải sẵn một chiếc chiếu bông, và một cái bình bông vụn thộ để trên cái bàn gần đó lá còn tươi rói áng chừng mới cắm. Rồi người đàn bà hỏi:

- Bộ bây giờ quay phim hả mợ Năm. Bộ như vậy là quay đó hả ?

- Ở... chị cứ nói tự nhiên đi, máy sẽ thu âm tiếng nói của chị để mai mốt em đem về bên Úc, cho ba tui nó nghe được tiếng nói của chị cho đỡ nhớ.

Người chị Hai của ông sửa bộ rồi hắng giọng nói:

- Trước chị xin gửi lời thăm cậu Năm em, và mấy cháu được mạnh giỏi. Từ ngày Cậu ra đi đến nay cũng hơn mười năm rồi mà chị em mình chưa có gặp, thì ngày hôm nay đây sẵn mợ Năm nó về quê, có mượn thợ quay phim chị em mình mới có dịp nói đôi điều, chớ từ trước tới nay chị dốt đầu có biết chữ mà viết thư gửi cho Cậu!

Cũng nhờ Cậu thương mà dẫn thằng Trung đi vượt biển. Nhưng sau đó nó thuộc diện mồ côi, đâu có dính liếu gì với hồi trào quốc gia mà nước nào muốn nhận. Sau đó nó được nước Mỹ nhân đạo, nhận vào với diện hốt rác, còn Cậu thì đi Úc với diện ưu tiên, nhờ Cậu có đi lính quân dịch hết mấy năm. Hồi nhận được tin mừng đó, ở nhà chị xuống tóc và ăn chay hết một năm để tạ ơn trời đất. Rồi cũng nhờ nó gửi tiền về cho chị uống

thuốc mới sống cho tới bây giờ, và hôm nay rồi nó còn cho tiền mua thêm căn nhà này nữa. Nói thiệt với Cậu, mỗi khi nghĩ tới tấm lòng hiếu thảo của con mà chị không cầm nước mắt. Thôi chị có bao nhiêu lời đó mong Cậu thông cảm cho, chớ từ trước tới giờ Cậu cũng biết cái tánh của chị ít ăn ít nói...

Rồi người đàn bà dạy qua đứa con gái nhắc:

- Hà... nói chuyện với cậu Năm đi con...

- Con là Hà. Hôm nay con xin gởi vài lời thăm Cậu. Bữa nay chồng con mắc bận đi làm trả công cho người ta, nên không có ở nhà để thăm Cậu. Còn đây là hai đứa con của con. Đứa lớn là thằng Mạnh 10 tuổi, còn đứa nhỏ là con Hoa 5 tuổi. Hai đứa đứng dậy khoanh tay thưa ông Năm mạnh giỏi đi con, tức thời hai đứa nhỏ đứng dậy khoanh tay mà không nói, thỉnh thoảng nó liếc mẹ nó rồi cười khúc khích.

Cuốn phim lại quay qua cảnh trong nhà, hình tài tử Hồng Kông dán thời gần kín vách, và cái máy Cassette đang rả rích bài vọng cổ “ Mẹ Dạy

Con “ với tiếng hát Hương Lan nghe buồn náo nuột. Vợ Năm Bảo nhìn ông nói:

- Mình biết không. Bây giờ ở Việt Nam toàn là giàu xổi không. Như nhà nào có con cái làm Việt Kiều thì đỡ, còn không như mình thấy đó. Bác Ba với Bác Tư của tụi này chưa chết đói là may, chớ vốn liếng ở đâu mà làm ăn hay buôn bán, còn đất cát ruộng nương bây giờ thì nó mắc vô phương mua nổi.

Ông Năm Bảo gỡ cặp kiếng lão xuống, lau vội mấy giòng lệ khô khi phải ngồi xem một đoạn phim quê hương, mà ông đã có lòng mong đợi từ lúc cho vợ con đi du lịch về Việt Nam đến giờ. Sau đó ông đứng dậy lẳng lẳng đi vô buồng nằm khóc. Vợ ông thấy vậy nói với theo:

- Bộ... bộ... không coi nữa sao ông. Khúc sau mẹ con tui đi Hà Tiên quay nhiều cảnh đẹp lắm...

Nhưng ông Năm Bảo làm thỉnh không trả lời, mà ông cứ tiếp tục bước đi dáng hơi lão đảo. Đó là một khúc phim quê hương đang hành ông trong một thoáng ngậm ngùi, chắc còn lâu lắm ông mới còn đủ can đảm mở ra xem trở lại.